

**Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIZ-719/23-Z

Název	Základní škola Zlín, Mikoláše Alše 558, příspěvková organizace
Sídlo	Mikoláše Alše 558, 761 73 Zlín
E-mail	zsmalse@zsmalse.cz
IČO	71008144
Identifikátor	600114112
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Alena Grajciarová
Zřizovatel	Statutární město Zlín
Místo inspekční činnosti	Mikoláše Alše 558, 761 73 Zlín
Inspekční činnost na místě	5. 6. 2023 – 7. 6. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů za období od poslední inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola Zlín, Mikoláše Alše 558, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. V době inspekce se ve škole vzdělávalo celkem 507 žáků, z toho bylo 94 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) s podpůrnými opatřeními 1. až 4. stupně. Šest žáků se vzdělávalo

podle individuálních vzdělávacích plánů. Školní družinu navštěvovalo 173 účastníků v sedmi odděleních.

Škola je v rámci mezinárodního programu dlouhodobým držitelem titulu „Ekoškola“.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má srozumitelně a přehledně vypracovaný strategický plán svého rozvoje s reálně nastavenými a promyšlenými cíli zaměřenými na podporu environmentální výchovy, osvěty a zdravého životního stylu. Kvalitně stanovené cíle a prostředky vedoucí ke zkvalitnění oblastí personálních a materiálních podmínek, školního vzdělávacího programu, zavádění moderních prvků do výuky, zlepšení výsledků vzdělávání žáků, podpory školního klimatu a prohlubování spolupráce s partnery i veřejností se škole dařilo postupně úspěšně plnit.

Při řízení pedagogického procesu vedení školy efektivně využívalo kvalitní práce předmětových komisí. Pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti školy byly nastaveny účinně. Kontrola výchovně vzdělávacího procesu byla realizována systematicky a v dostatečné míře. Pravidelná hospitační činnost vedení školy vycházela z každoročně cíleně inovovaných plánů, které byly v souladu s koncepčními záměry školy. Z hospitační činnosti vyučující dostávali kvalitní zpětnou vazbu podporující rozvoj jejich pedagogických dovedností. V souvislosti se zkvalitněním výuky bylo také efektivně využito vzájemných hospitací vyučujících.

Vzdělávání ve škole bylo zabezpečováno účelně složeným pedagogickým sborem. Vedení školy aktivně podporovalo udržení profesních kompetencí pedagogů, systematicky je motivovalo k dalšímu rozvoji s ohledem na současné trendy v základním vzdělávání a potřeby školy. Realizované další vzdělávání pedagogických pracovníků korespondovalo s koncepčními záměry rozvoje školy. Získané poznatky ze vzdělávacích akcí byly v průběhu vzdělávacího procesu pedagogickými pracovníky cíleně uplatňovány.

Pro svou činnost má škola vytvořeny velmi dobré materiální podmínky. Rozsáhlý areál školy byl účelně využíván nejen k pohybu a relaxaci žáků, ale také k výuce a k volnočasovým aktivitám ve školní družině. Spolu s prostředky státního rozpočtu vedení školy efektivně využívalo k inovaci a modernizaci výuky také značné finanční prostředky získané zejména prostřednictvím sponzorských darů a aktivním zapojením do rozvojových programů a projektů. Škola smysluplně použila investice zejména do zkvalitnění podmínek přírodovědného a technického vzdělávání, modernizace odborných učeben a využití venkovních prostor pro ekologickou výchovu. Zajištění bezpečnosti žáků byla vedením školy věnována účinná pozornost, rizika byla pravidelně vyhodnocována s následným přijímáním opatření ke zlepšení.

Poradenské služby ve škole zabezpečené výchovnou a kariérovou poradkyní, metodiky prevence, speciálními pedagogy a školní psycholožkou byly zajišťovány na optimální úrovni. Preventivní strategie školy zaměřená na předcházení rizikových jevů v chování a jednání žáků byla cíleně nastavena a realizována. Vzniklé problémy mezi žáky byly bezodkladně řešeny. Také žákům se SVP byla věnována náležitá podpora podle jejich individuálních potřeb. V oblasti kariérového poradenství při výběru navazujícího studia i profesního uplatnění na trhu práce byla žákům poskytována systematická podpora.

Pestrou nabídkou jídel přispívalo školní stravování k vytvoření správných stravovacích návyků žáků a podporovalo jejich zájem o vlastní zdraví.

Dlouhodobě a aktivně probíhala kvalitní spolupráce s místními školami, organizacemi, spolky a sociálními partnery. Oboustranně přínosná byla také spolupráce se školskými

poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci žáků. Na velmi dobré úrovni probíhala účinná kooperace školy se zřizovatelem. V rámci dlouhodobého působení v mezinárodním programu „Ekoškola“ škola systematicky spolupracovala s velkým množstvím místních a regionálních organizací podporujících pozitivní vztah k ochraně životního prostředí a přírody.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka ve sledovaných hodinách na prvním stupni školy probíhala v klidné pracovní atmosféře. Ve většině hodin byli žáci vhodně motivováni k učení, v některých hodinách pouze seznámením s jejich obsahem a stanoveným výukovým cílem. Požadavky kladené na žáky byly srozumitelné, odpovídaly jejich schopnostem a dovednostem. Žáci byli vedeni ke spolupráci zejména při práci ve skupinách nebo ve dvojicích. Použitá frontální výuka ve spojení s metodou řízeného rozhovoru doplňovaná samostatnou prací žáků byla vzhledem k obsahu učiva zvolena vhodně. Pro podporu celkového rozvoje žáků a názornost výuky byly cíleně využívány pracovní listy a obrazové pomůcky, v hodině literární výchovy také soubor pohádkových knih ze školní knihovny a další drobné učební pomůcky. Ve velmi malé míře byla použita interaktivní tabule a další digitální technika. Ve výuce prvouky a v hodinách českého jazyka byla účinně zařazena dramatizace pro podporu rozvoje postojů žáků. Výuka anglického jazyka byla cíleně vedena v jazyce anglickém i českém. Patřičný důraz byl kladen především na upevnění gramatických jevů i lexikální zásoby, dostatečně byla rozvíjena kreativita žáků. V průběhu výuky tělesné výchovy žáci aktivně spolupracovali, a i to přispělo k tomu, že žáci se slabšími dovednostmi zažili úspěch. Práce žáků byla průběžně cíleně hodnocena, což přispívalo ke zvýšení zájmu o učení a k jejich vnitřní motivaci. V hodinách byl vytvářen dostatečný časový prostor k závěrečnému shrnutí obsahu učiva a hodnocení práce žáků. Méně byli žáci vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

Ve sledované výuce na druhém stupni školy byly velmi zdařile využity metody a formy podporující motivaci žáků k učení, jejich aktivitu i zájem o probíraný obsah učiva. Téměř všichni žáci byli aktivně zapojeni do výuky a měli vždy dostatek času na řešení učebních úloh vycházejících z probíraného učiva. Při jejich řešení vhodně využívali informace získané z různých zdrojů, které dokázali zdařile interpretovat i s příklady z reálných situací. Žákům byla průběžně poskytována promyšlená zpětná vazba využitelná pro jejich další učení. Efektivně byla využívána skupinová práce i práce ve dvojicích. Na základě těchto činností žáci dokázali mezi sebou diskutovat k zadanému úkolu, efektivně byly rozvíjeny jejich sociální kompetence a současně byli ze strany vyučujících podněcováni k cílenému dialogu. Digitální technika byla účelně využita žáky i vyučujícími. Většina sledované výuky byla náležitě ukončena shrnutím učiva podporujícím další učení žáků. V průběhu výuky byl vytvořen dostatečný časový prostor pro sebehodnocení žáků i pro jejich vzájemné hodnocení. Menší prostor byl však věnován vedení žáků ke kritickému myšlení.

Ve výuce jazyka českého při nácviu pravopisu a gramatiky žáci aktivně pracovali. Cíleně byli vedeni k samostatnosti i k práci s různými zdroji. Při srovnávání českého a slovenského jazyka bylo vhodně využito učení v jazykových a literárních souvislostech. Výuka jazyka anglického a německého byla zpravidla efektivně vedena v daném cizím jazyce. V případě nutnosti bylo k objasnění učiva či pojmů použito i mateřského jazyka s respektováním individuálních schopností a dovedností žáků, u vyšších ročníků převažovalo účelné vedení výuky v cizích jazycích, čímž byly vhodným způsobem navozeny podmínky cizojazyčného prostředí cíleně podporující upevňování slovní zásoby i gramatických pravidel. Důraz kladený na přiblížení minulosti v souvislosti s každodenností žáků v promyšleně vedené

výuce dějepisu přispíval k lepšímu pochopení učiva, jeho prohlubování a ke zvýšení motivace žáků. Současné byly příkladně rozvíjeny jejich občanské kompetence. Ve výuce matematiky bylo velmi dobře rozvíjeno logické myšlení a prohlubování čtenářské gramotnosti žáků. Pro procvičování základních pojmů, zákonitostí a správně užívané terminologie v chemii, fyzice, přírodopisu a zeměpisu byli žáci systematicky vedeni k využívání přírodovědných poznatků a metod v praktických situacích. Pro zvýšení názornosti bylo využito experimentování se snahou vyvozování závěrů a formulování vysvětlení na základě získaných dat. Značná pestrost všestranných pohybových činností s účelným využitím kompenzačních a relaxačních pomůcek v tělesné výchově napomáhala k průběžné aktivizaci žáků a k naplnění stanovených cílů. Dobře byly využity chyby při nácviku a procvičování nových pohybových činností. Žáci byli vedeni k rozvoji kladného postoje k pohybu.

Sledované zájmové vzdělávání ve školní družině bylo vhodně zaměřeno na odpočinek a spontánní hry žáků, střídání výtvarných, pracovních, hudebních a sportovních činností. Systematicky byl podporován rozvoj zájmů a individuálního nadání žáků, řada aktivit byla cíleně zaměřena na posílení jejich postojevých hodnot.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pravidelně sledovala výsledky vzdělávání žáků a jejich úspěšnost. V rámci externího ověřování znalostí proběhlo testování zaměřené na zjišťování úrovně čtenářské dovednosti žáků 4. ročníku, obecných studijních předpokladů, českého jazyka, matematiky a anglického jazyka žáků 5. a 9. ročníku, při kterém ve srovnání s celorepublikovými výsledky žáci dosáhli celkově dobrých úspěchů. Ve škole od 4. ročníku pravidelně probíhalo interní zjišťování znalostí a dovedností žáků z českého jazyka, anglického jazyka a matematiky. Se zjištěnými výsledky dále efektivně pracovaly předmětové komise i vedení školy.

Průběžné výsledky vzdělávání jednotlivých žáků vyučující sledovali, evidovali a vyhodnocovali. Žakovské výsledky vzdělávání i výsledky jednotlivých tříd vedení školy, předmětové komise a pedagogická rada pravidelně projednávaly. Na základě vyhodnocování výsledků vzdělávání byla navrhována a přijímána opatření k jejich zkvalitnění.

Škola systematicky vedla evidenci žáků ohrožených školním neúspěchem i žáků se SVP. Příčinami jejich vzdělávacích obtíží a zhoršeného prospěchu se pedagogové průběžně zabývali. Při jejich řešení byla žákům i jejich zákonným zástupcům poskytována vhodná podpora. Pomoc žákům se SVP formou podpůrných opatření zahrnovala efektivní asistentskou podporu, při níž byli asistenti pedagoga k dispozici i ostatním žákům, pomáhali zvláště při práci ve skupinách, konzultovali činnosti s vyučujícími. Žáci se SVP měli možnost vzdělávání podle kvalitně zpracovaných individuálních vzdělávacích plánů i plánů pedagogické podpory. Účinná individuální péče jim byla věnována také prostřednictvím předmětu speciálně pedagogické péče a prostřednictvím školní logopedky. Činnost školní psychologů přispívala ke zkvalitnění práce v třídních kolektivech a k řešení individuálních problémů žáků. V případě zájmu jim byla poskytována potřebná podpora formou konzultačních hodin. Dopady využívaných podpůrných opatření byly v pravidelných intervalech účelně vyhodnocovány. Kvalitní preventivní strategie školy se pozitivně odrážela při předcházení rizikových jevů v chování a jednání žáků.

Všem žákům byla v případě jejich zájmu poskytována potřebná systematická podpora formou doučování a konzultačních hodin. Pro zlepšení žakovských výsledků škola využila také dělení hodin ve výuce českého jazyka a matematiky v 8. a 9. ročníku.

Škole se dařilo aktivně zapojovat žáky do projektových činností zaměřených zejména na environmentální vzdělávání. Úkoly a činnosti spojené s obhajobou již pátého titulu „Ekoškola“ byly ekotýmem pravidelně systematicky vyhodnocovány. Práci ekotýmu podporovali i vyučující a ostatní žáci, kteří se do činností souvisejících s programem také aktivně zapojovali. K významným dlouhodobým aktivitám školy se řadí i závěrečné eko projekty žáků 9. ročníku realizované v rámci výuky ekologického semináře a pracovních činností.

Žáci byli také úspěšně motivováni k aktivnímu zapojení do znalostních a dovednostních soutěží. Pro zvýšení jejich zájmu byla nabízena řada volitelných předmětů a kroužků. Dosahované výsledky a úspěchy jednotlivců i žákovských kolektivů byly průběžně vyhodnocovány a oceňovány. K významným žákovským úspěchům patřila jejich účast i přední umístění v okresních kolech zeměpisných, dějepisných, matematických, chemických, sportovních a jazykových soutěží.

Závěry

Vývoj školy

- Výrazné navýšení počtu žáků ve škole i počtu stravovaných ve školní jídelně.
- Zajištění bezbariérového přístupu ke vzdělávání imobilním žákům.
- Přetrvávající iniciativní přístup vedení školy při zkvalitňování materiálně-technických podmínek školy.
- Rozšíření školního poradenského pracoviště o pozici školní psycholožky a navýšení počtu asistentů pedagoga.

Silné stránky

- Efektivně nastavený a realizovaný systém řízení školy.
- Účelné využití rozsáhlého školního areálu pro podporu rozvoje environmentálního vzdělávání a výchovy ke zdravému životnímu stylu.
- Systematická práce s výsledky vzdělávání žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Zvýšení míry účelného začleňování digitální techniky do výuky na prvním stupni školy.
- Posilování účinného využití prvků formativního hodnocení žáků zejména ve výuce na prvním stupni školy.
- Zintenzivnění podpory vedení žáků ke kritickému myšlení ve výuce na druhém stupni školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Při kontrolní činnosti vedení školy se zaměřit na účelné využívání digitální techniky na prvním stupni školy a cílené vedení žáků ke kritickému myšlení ve výuce na druhém stupni školy.
- Systematicky zařazovat efektivní využití prvků kvalitního formativního hodnocení žáků do výuky.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní školy Zlín, Mikoláše Alše 558 ze dne 26. 10. 2009 včetně přílohy č. 1 a změny č. 1 ze dne 22. 5. 2017, vydané Statutárním městem Zlín
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. MSMT-12349/2022-4 ze dne 30. 5. 2022 s účinností od 1. 9. 2022
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 41637/2022 ze dne 26. 5. 2022
4. Školní řád s účinností od 13. 9. 2022 a vnitřní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2020
5. Třídní knihy, rozvrh vyučovacích hodin a školní matrika ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti
6. Koncepční záměry a úkoly pro období 2023–2027 ze dne 31. 8. 2022
7. Plán práce školy a roční plán práce školní družiny ze dne 9. 9. 2022
8. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti vedení školy ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti
9. Záznamy z jednání pedagogické rady, provozních porad a předmětových komisí ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti
10. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků ve školním roce 2022/2023 ke dni inspekční činnosti
11. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, motivační název Modřín ze dne 1. 9. 2021
12. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, motivační název Jehlička ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti
13. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti
14. Dokumentace k výchovnému a kariérovému poradenství a prevence rizikového chování žáků ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti
15. Dokumentace k zajištění podmínek bezpečnosti a zdraví žáků, zabezpečení školního stravování a k finančním a materiálním podmínkám ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, P. O. Box 125, 760 01 Zlín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.z@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Zuzana Mücková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Roman Hoza, školní inspektor

Mgr. Radovan Zicháček, školní inspektor

Mgr. Zuzana Tydlačková, školní
inspektorka

Bc. Jana Mazáková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.